

Bewaar het Pand

JAARGANG 58 • DONDERDAG 18 MEI 2023

10

De gouden scepter
aangereikt!

UITGAVE TOT BEVORDERING VAN DE HANDHAVING VAN DE OUDE GEREFORMEERDE BEGINSELEN

“Wanneer ik dan omkom, zo kom ik om”.
Esther 4:16b.

Deze woorden heeft koningin Esther uitgesproken toen zij op aandringen van haar oom Mordechai naar de koning ging om genade voor het volk der Joden te bepleiten. Haar gang naar de koning hield een groot risico in. Men mocht immers niet ongevraagd voor de koning verschijnen. Ging men toch dan handelde men tegen de wet en deze overtreding kon je het leven kosten. Esther heeft dit heel goed begrepen; het maakte niet uit dat koning Ahasveros haar man was. Het was gewoon een grillige dictator die beschikte over leven en dood. Maar Esther werd gedreven door de nood en uit liefde voor haar met de dood bedreigde volk. En met de woorden: “Alzo zal ik tot de koning ingaan, hetwelk niet naar de wet is. Wanneer ik dan omkom, zo kom ik om”, heeft zij de stap gewaagd!

Deze woorden worden ook wel eens uitgesproken door een vrezende avondmaalganger, die zich ondanks allerlei onmogelijkheden aan eigen kant toch gedrongen ziet om aan te gaan. Is dit terecht, of halen we deze woorden dan uit het verband of geven we er een betekenis aan die onjuist is?

Om de zaak duidelijk te krijgen moeten we naar mijn idee eerst goed zien hoe Esther dit bedoeld heeft. Esther is ondanks het onvoorspelbare gedrag van de koning naar hem toe gegaan, weliswaar een duidelijk gebod overtredend, maar toch voortgedreven uit liefde voor haar eigen volk. Esther heeft zichzelf ervoor over mogen hebben en offerde zich als het ware op. Volgens de nieuwe wet van Haman was zij ten dode opgeschreven. Zij had met haar daad om naar de koning te gaan in dat opzicht niets te verliezen; zou hij haar doden, welnu, dood moest zij volgens die vreselijke Haman toch. Maar zij zou het wagen!

Dit heeft zij niet zonder bidden en vasten gedaan. Zij ging dus met een gebed in haar hart de vertrekken binnen waar de koning verbleef. Haar oog en dat van haar oom en vele anderen was op de Heere gevestigd. Zo is zij gegaan; maar omdat Ahasveros een onberekenbaar man was, die zijn onderdanen naar eigen willekeur behandelde, was er ook vrees in haar hart. En zo is zij tot de koning gegaan. En kreeg toen tot haar grote blijdschap de gouden scepter aangereikt!

Hoe men de woorden van Esther bij de avondmaalsgang dan ook bedoelt, het moet duidelijk zijn dat het ongepast is en ook ongegrond om te menen dat een zondaar die bevende tot de Heere komt, de dood zou kunnen vinden in plaats van het leven. Alsof God maar in enig opzicht aan een dictator gelijk zou zijn! Bij Ahasveros moest je maar afwachten hoe zijn humeur was! Maar van de Heere weten wij dat Hij juist in welgevallen neerziet op de arme en verslagene van geest en die voor Zijn Woord beeft, Jes. 66 2. Hoewel ik niet maar een of ander dwaas wetje van zo'n tiran heb overtreden, maar tegen alle geboden van een goed en goeddoend God gezondigd heb, heb ik nog nooit gehoord dat een zondaar, die tot Hem kwam om genade, is omgekomen. Zoiets bestaat gewoon niet, omdat God Zichzelf niet kan verloochenen en getrouw is aan Zijn Woord.

O ja, ik weet ook dat Psalm 130 vers 2 waar is: Zo Gij in 't recht wilt treden, o HEERE, en gadeslaan, onze ongerechtigheden, ach, wie zal dan bestaan! God heeft het recht mijn zonde te straffen. Ahasveros had het recht niet om zijn vrouw Esther af

te wijzen of, erger nog, te doden. Maar God is rechtvaardig in al Zijn wegen.

Maar het heerlijk Evangelie is dat Hij Die recht heeft op mijn dood, lust heeft in mijn leven! En iedere zondaar die Hem om genade smeekt wordt zonder enige twijfel de gouden scepter toegereikt. Want God handelt ook in het verlenen van genade op gronden van recht. Voor de verlossing van zondaren is immers betaald? Is Christus niet tot zonde gemaakt, opdat zondaren vrijgesproken zouden worden?

Esther moest maar afwachten hoe de koning zou reageren. Maar Christus wist hoe de Vader zou oordelen over de zonde. Esther maakte een kans op overleven. Maar Christus moest noodzakelijkerwijze de dood in, omdat God de zonde straffen moet!

Ziet u ook een lijn in Esthers zelfverloochening naar die van Christus? Al is dat ook maar ten dele. Esther ging na lang aarzelen en moest tot deze daad worden overgehaald door haar oom. Maar Christus verklaarde Zich gewillig bereid om de toorn van God te dragen en zo voor ellendigen het beloofde land te bereiden.

Maar kan een avondmaalganger niet zo in nood verkeren dat hij nog vreest om te komen als hij aangaat? De vrees voor straf kan toch een grote werkelijkheid zijn? Als ik nu eens een huichelaar blijf te zijn, zal God dan niet op staande voet met me kunnen afrekenen als ik het waag om naar de tafel te gaan? Heeft God ook niet een Uza, 2 Sam. 6, en een Ananias en Saffira, Hand. 5, dood doen neervallen?

Die dingen zijn inderdaad gebeurd. Maar bij Uza, noch bij dat echtpaar was er sprake van vrees. Ze waren juist vrijpostig en brutaal. Daar rekent de Heere mee af. Maar ik heb nog nooit een vrezend en bevend mensenkind aan de Tafel des Heeren zien omkomen. Maar ik kan me toch vergissen? Ja, maar daar weet God toch van af dan? Zo'n vrezende ziel komt nooit zonder gebed aan. Zijn verzuchtingen gaan naar Boven hoor!

Als een waar gelovige vreest, krijgt hij toch van de Heere te horen: Wat zijt gij vreesachtig, gij kleingelovigen? Matth. 8:26. De Heere weet wat van Zijn maaksel zij te wachten en zegt daarom: Vrees niet, geloof alleenlijk, Lukas 8:50.

En als de liefde Gods gesmaakt wordt is de vrees helemaal weg, want er is in de liefde geen vrees, maar de volmaakte liefde drijft de vrees buiten, 1 Joh. 4:18.

Als je het nu wagen mag met het Woord en je hebt hoge gedachten van God, maar tegelijk ook zulke slechte gedachten omtrent jezelf, en je gebruikt dan Esthers woorden, omdat je het wagen wil op Gods genade, dan kan ik begrijpen dat je deze woorden wel gebruikt. Maar wie denkt dat een naar God vluchtend mens wel eens afgewezen en hard afgestraft kan worden, heeft geen hoge gedachten van de Heere en Zijn beloftewoord. Die moet zich schamen en bekeren en smeken om geloof. En Christus heeft voor zondaren de weg gebaand!

DS. K. HOEFNAGEL

VOOR DE JEUGD

De illusionist

En hij zeide: Vult vier kruiken met water en giet het op het brandoffer en op het hout. - 1 Koningen 18:34

Een illusionist is iemand die zijn publiek dingen laat zien die eigenlijk niet mogelijk zijn. Hij laat bijvoorbeeld mensen verdwijnen of zaagt hen doormidden. Om zijn trucs te laten slagen, moet de illusionist zijn publiek afleiden. Dat doet hij bijvoorbeeld door middel van wind, muziek en rook. Hij maakt er een grote act of show van. De meeste mensen denken dat een illusionist over bovennatuurlijke krachten beschikt. Maar niets is minder waar. Hij weet de gedachten van mensen zo te bespelen, dat ze dingen denken te zien, die niet mogelijk zijn. Maar het is gewoon een truc. Om te voorkomen dat de mensen op de Karmel denken dat Elia ook zo iets doet, treft hij een aantal voorbereidingen.

Elia vult vier kruiken met water, waarschijnlijk uit de Middellandse zee, die niet zover weg was, en giet ze tot drie maal toe op brandoffer en hout. Om duidelijk te maken dat hij van geen enkele goocheltruc gebruik maakt. En Elia doet het opdat het wonder des te groter zal zijn. Elia is er zo van overtuigd dat God antwoorden zal, dat hij geen seconde bang geweest is. In het vertrouwen op de Heere durft hij het aan om voor het oog van heel het volk het altaar en het offer drijfnaat te maken.

En als zo alles in gereedheid gebracht is, gaat Elia de HEERE aanroepen. Hij gebruikt de naam Jehova. Dat is de God die miskend is, en Die zijn plaats aan de baäl moest afstaan. Maar nu zal duidelijk worden dat Hij alleen God is.

En dan is het ook heel belangrijk erop te letten op welk tijdstip Elia dit gebed heeft gebeden: *Het geschiedde nu, als men het spijsoffer offerde, dat de profeet Elia naderde...* Bedoeld is het offer dat in Jeruzalem werd geofferd, in de tempel des HEEREN. Het spijsoffer wordt ook wel het avondoffer genoemd. Dat was om drie uur 's middags. En dat offer werd gebracht om de HEERE te erkennen.

Waarom wordt er die verbinding gelegd naar het spijsoffer in Jeruzalem?

Elia wilde daarmee demonstreren dat bidden niet zonder het offer kan. En je weet misschien dat elk offer in het Oude Testament een heenwijzing is naar het offer van Jezus Christus. En dat offer is het fundament van het gebed. Bidden is pas bidden als het gegrond is in het offer van Jezus Christus. Bidden is pas bidden als het gebeurt in de Naam van Jezus Christus.

Want wie kan zijn hart uitstorten bij God? Geen mens! Jesaja zegt: *Wie is er onder ons, die bij een verterend Vuur wonen kan? Wie is er onder ons, die bij een eeuwigen Gloed wonen kan?* En Paulus zegt hetzelfde: *Vreselijk is het te vallen in de handen van de levende God.* Want Hij bewoont een ontoegankelijk licht, Die geen mens gezien heeft of zien kan.

En waar de Geest ons dat leert, daar klaagt alles ons aan. Onze enige hoop wordt dan dat de Heere ons aan zou willen zien in het offer van zijn Zoon.

En dan laat het gebed van Elia ook zien hoe wij hebben te bidden. Hij heeft 4 dingen te vragen.

1. Dat Heere Zich bekend zal maken. Hij vraagt dus niet allereerst of de Heere regen wil geven. Want het belangrijkste is niet wat het volk tekort gekomen is, maar wat God tekort gekomen is. Dat is Elia's eerste zorg.
2. Het tweede verzoek is: *...en dat ik Uw knecht ben...* Elia is ootmoedig. Hij is niet meer dan knecht. Een loopjongen van God. En dat moet iedereen weten.
3. Het derde heeft hier mee te maken. Iedereen had hem de schuld gegeven. 'Beroerder van Israël', zo is hij genoemd. Dan vraagt Elia: Heere laat het duidelijk worden, dat ik het gedaan heb naar Uw Woord.
4. Een vierde vraag: *...en dat Gij hun hart achterwaarts omgewend hebt.* Wat bedoelt hij daarmee? Dit: dat Gij hun hart weggetrokken hebt van de baäldienst en hun hart hebt omgebogen tot Uw dienst. Elia vraagt of de Heere dat volk de waarachtige bekering wil geven.

Dat laatste is voor ons van groot belang. Dat we niet alleen aan de buitenkant er netjes uitzien en ons christelijk gedragen, maar dat er vooral een inwendige bekering mag zijn. Want in de bekering zijn er veel illusionisten. Wat mensen aan hen zien is anders dan hoe ze echt zijn. Geldt dat ook nog voor jou? Vraag dan aan de Heere om waarheid in je binnenste.

DS. M.A. KEMPENEERS
WWW.BEWAARHETPAND.NL

Na zeventig jaar

Enkele weken geleden kwam de chr. geref. bezinningskring in Damwoude weer samen. Deze avond stond in het teken van de vraag naar de actuele betekenis van de kanselboodschap, zoals deze in 1953 door onze generale synode is aanvaard. Al eerder kwam in deze rubriek de inhoud daarvan ter sprake. Maar nu het dit jaar dus precies 70 jaar geleden is dat deze rede is geschreven, roept dat de vraag op hoe vandaag de dag zo'n kanselboodschap er uit zou kunnen zien. Zonder daarbij volledig te zijn zeven suggesties.

1. Waarde Schriftuurlijk-bevindelijke prediking

Net als in de kanselboodschap van 1953 zal de blijvende waarde van een onderscheidende, ontdekkende en Schriftuurlijk-bevindelijke en Christocentrische prediking moeten doorklinken. Het belang van de prediking kan niet genoeg worden benadrukt. Het is de bediening der verzoening en hét middel dat God heeft gegeven om zondaren zalig te maken. En wat is dan de prediking die de kanselboodschap van 1953 op het oog had? Dat is niet alleen een prediking waarin de belofte van het Evangelie zonder onderscheid wordt verkondigd en voorgesteld, maar waarbij ook het bevel van bekering en geloof doorklinkt (Dordtse Leerregels II-5). Tegelijk wordt daarin verklaard in welke weg een zondaar tot dat geloof wordt gebracht en waarin de oefeningen van dat ware geloof bestaan. Dat is dus een prediking van een rijke Christus voor een arme zondaar en van de noodzaak van de persoonlijke toepassing door de Heilige Geest.

2. Noodzaak wedergeboorte

Net als in de kanselboodschap van 1953, alsmede in de bundel "Priesterlijke prediking" die in 1976 is aangeboden aan prof. W. Kremer ter gelegenheid van zijn 50-jarig ambtsjubileum, zal ook in 2023 de noodzaak van wedergeboorte naar voren moeten worden gebracht.

Juist in het hoofdstuk dat gaat over het geven van geestelijke leiding in de prediking benoemt prof. Kremer hoe belangrijk het is dat in een verbondsgemeente op de noodzaak van wedergeboorte wordt gewezen. De Abrahamspositie maakt de Adamspositie immers niet automatisch ongedaan. Waar de doodsstaat van een zondaar wordt verzwegen, de wedergeboorte en andere elementen uit de heilsorde en de trappen en standen in het geestelijke leven uit het oog wordt verloren, blijft er een gearriveerd christendom over. Maar noch de Schrift, noch onze confessie zwijgt over de wedergeboorte (Dordtse Leerregels 3/4-11).

3. Band tussen Schrift en belijdenis

Het is helaas geen overbodige luxe als in 2023 meer dan in 1953 de nauwe band tussen Schrift en belijdenis zal moeten worden beklemtoond. Als het gaat om het gezag van en het verstaan van de Schrift kan daarbij worden verwezen naar de verklaring van gevoelens die in juni 2021 rond dit thema is gepubliceerd.

4. Waarde klassiek-gereformeerde hermeneutiek

Over de Schrift gesproken: we kunnen anno 2023 niet genoeg de waarde van de klassiek-gereformeerde hermeneutiek benadrukken. Waar deze wordt gerelativeerd, gaat het op dogmatisch en op ethisch terrein schuiven. Het gevolg: veranderende visies op schepping en evolutie, huwelijk en gezin, gender en man-vrouwverhoudingen.

5. Verhouding jongeren en ouderen

Net als in de kanselboodschap van 1953 kan het geen kwaad om in 2023 de verhouding tussen jongeren en ouderen in de gemeente concreet te benoemen. Het gezag heeft aan waarde ingeboet en het (kerkelijk) respect voor ouderen is tanende. Maar respect voor ouderen is niet alleen een onvervreemdbaar onderdeel van iedere cultuur, ook de Bijbel spreekt daarover duidelijke taal. Denk alleen al aan het vijfde gebod: het eren van de ouders. In Deuteronomium 6 klinkt de eis om Gods geboden de kinderen in te scherpen. In het Nieuwe Testament is deze grondlijn niet veranderd (1 Petrus 5).

Tegelijk staan onze jongeren volop in de branding van het leven en groeien zij op in een samenleving waarin alle vanzelfsprekendheden weg zijn als het gaat om een leven dat georiënteerd is op Gods Woord. Daarom verdienen juist zij alle liefde, zorg en aandacht.

6. Praktikale Godgeleerdheid

Nog meer dan in de kanselboodschap van 1953 is het goed om in een post-christelijk tijdperk en een geseculariseerde samenleving aandacht te vragen voor de praktikale Godgeleerdheid. Wat houdt een leven in dat gericht is op Gods eer? Wat is een leven voor God door Christus?

7. Kerkelijke eenheid

Net als in 1953 zal de kerkelijke eenheid benoemd moeten worden. Wat houdt de geestelijke eenheid in en hoe krijgt deze binnen- en buitenkerkelijke eenheid dan concreet gestalte?

Tenslotte hoeft de afsluiting niet anders dan in 1953 te zijn: *"Wees gesierd met alle geestelijke sieraad op de dag Zijner heirkrachten, opdat ge uw verheerlijkte hemelse Bruidegom zult kunnen ontmoeten met de hosannah's op de lippen en Hij zal u, overwinnaars in Zijn Naam, geven de kroon des levens."*

DS. W.L. VAN DER STAAIJ

Ambrosius (12)

Smaadheden dragen

Ambrosius beschrijft hoe we smaadheden moeten dragen omwille van de Naam van Christus. De smaadheden moeten niet ongevoelig of wanhopig gedragen worden. We moeten ons ook niet hartstochtelijk gedragen onder smaadheden want dan komt er veel kwaad in ons naar boven en dan geven wij onze smaders stof om te denken dat we schuldig staan aan de smaadheden die zij ons aanwrijven. We mogen ook niet wraakzuchtig zijn. Het is niet goed terug te schelden en kwaad met kwaad te vergelden. Christus schold niet weder als Hij gescholden werd (1 Petr. 2:23). Smaadheden mogen er niet toe leiden de smalle weg te verlaten. We moeten ook niet teveel aandacht geven aan iedere smaad. Wordt u gesmaad als een geveinsde? Wees oprecht. Wordt u gesmaad vanwege gierigheid? Wees vrijgevig. Wordt u gesmaad vanwege hoogmoed? Wees ootmoedig. Draag smaadheden geduldig. Volg Christus na Die geduldig smaadheden heeft verdragen. Christus werd een vraat en wijnzuiper genoemd. Hij werd in Zijn aangezicht gespogen. Een doornenkroon werd op Zijn hoofd geplaatst en men boog smalend voor Hem neer. Houdt uw geweten onder smaadheden zuiver. "Als ons geweten ons niets verwijt, zullen verwijten ons niet veel doen." Als u ergens in faalt, beschuldig uzelf. Overdenk de dingen van God, Christus en de eeuwigheid. Daarbij vergeleken zijn smaadheden niets. Leg aan de Heere uw toestand voor in het gebed. Beklaag en heb medelijden met uw smaders. Zij liggen onder Gods toorn. Smaadheden moeten blijmoedig en triomferend gedragen worden. We moeten roemen in de verdrukkingen (Rom. 5:3). We lezen in Matth. 5:11 'Zalig zijt gij als u de mensen smaden.' We moeten goed voor kwaad vergelden. Bidt voor hen die u lasteren.

Verloochening van ons leven

Verloochen uw verstand als u de opstanding van Christus niet kunt begrijpen. Christus de Gekruisigde is de Joden een ergernis en de Grieken een dwaasheid. Onderwerp uw zondige wil aan Gods wil. Het leven is een gave van God. Het verloochenen van het leven komt voor bij martelaars. De eerste christenen stierven liever dan dat zij zondigden. God heeft Zijn eniggeboren Zoon voor vijanden gegeven tot een Zaligmaker. Overdenk de liefde van God. Ons past wederliefde tot God. De martelaren kenden dit. Zij hadden de Heere lief boven alles. Kleeft God standvastig en vastbesloten aan, wat er ook gebeurt. Weest bereid uw leven af te leggen voor een goed geweten.

Martelaren

Ambrosius haalt een voorbeeld aan van een vreesachtige martelaar en van een overmoedige martelaar. "Gedenk-

waardig is het verhaal over Pendleton en Sanders. Sanders was bevreesd dat hij het vuur niet zou kunnen verduren. Pendleton leek vastberaden: 'Wees niet bevreesd', zei hij tegen Sanders, 'want alvorens ik zal toegeven, zult u zien hoe ik en dit vette vlees van mij in het vuur gebraden worden.' Echter, hij die zo sterk was in eigen kracht, viel af, en de ander, die zo bevreesd was, werd door God bekrachtigd om voor Zijn waarheid op de brandstapel te sterven." Er was een martelaar (Mr. Hooper) die al aan de brandpaal stond. Er werd een stoel voor hem neergezet met een doos erop met daarin zijn gratie van de koningin als hij wilde herroepen. Toen hij de doos alleen nog maar zag, riep hij uit: 'Als mijn ziel u lief is, weg ermee, weg ermee!' Hij weigerde te herroepen en stierf de marteldood. Profeten zijn als martelaren gedood. We lezen daarvan in Hebr. 11:35-38. Ambrosius schrijft dat op dezelfde dag dat Stefanus gedood werd er nog tweeduizend anderen die in Christus geloofden gedood werden. Veel apostelen zijn de marteldood gestorven. Johannes was een uitzondering. De vreselijkste pijnigingen en folteringingen werden bedacht. Overdenk de beloften waarin de Heere belooft te helpen en te belonen. Bent u bezorgd over uw kinderen die zonder vader achterblijven als u de marteldood sterft? God belooft een Vader der wezen te zijn. Denk aan de belofte van het eeuwige leven. Bradford zei tegen zijn medemartelaar: "Wees goedsmoeds, wij zullen vanavond een vrolijk avondmaal met de Heere houden."

Geloof

Het ware geloof stelt in staat het leven te verloochenen. Het bewaart voor bezwijken in een tijd van nood. Wie in het geloof roept tot God om hulp en bijstand, zal dit ontvangen. Het geloof richt zich op het geestelijke en bovennatuurlijke goed. De kerk schittert in heiligheid onder de zwaarste vervolgingen. In het geloof kunnen martelaars van harte voor hun vervolgers bidden. Denk aan Stefanus. Het geloof ziet de toekomstige dingen zoals ze in de Bijbel staan. De dag van Christus was voor Abraham te zien alsof deze er al was. Het geloof richt zich op de wonderen van God in het verleden, op de beloften en op vroegere uitreddingen. Het geloof verheft de ziel omhoog, boven de wereld uit en geeft moed. Het geloof gelooft dat God zijn God en Christus zijn Verlosser is. Het geloof verwacht alles van Gods eigenschappen.

DS. A. VAN HETEREN

Lezen we de Bijbel nu anders dan voorheen? (4)

In deze kleine serie artikelen zoeken we antwoord op de vraag die in het opschrift is gesteld. Lezen we de Bijbel nog zoals ons voorgelicht dat deed? Is onze manier van bijbel lezen in overeenstemming met de wijze waarop onze ‘vaders’ dat meenden te moeten doen? Of hebben we inmiddels een andere bril opgezet? Met een ander beeld: hanteren we nu soms een andere sleutel om de boodschap van de heilige Schrift voor ons te ontsluiten?

In mijn tweede bijdrage gaf ik aan dat ik het antwoord zou zoeken aan de hand van een drietal thema's. Namelijk 1. die van homoseksualiteit en dito relaties, 2. over de verhouding vrouw en ambt en 3. aangaande schepping en evolutie. Over elk van deze drie beloofde ik een korte beschouwing. Over het eerste onderwerp schreef ik inmiddels iets. Met als niet te ontkennen conclusie, dat er binnen onze kerken op dit punt een omslag te constateren valt. De praktijk in heel wat gemeenten toont het aan. Wat voorheen ondenkbaar was, wordt anno 2023 geïmplementeerd en kennelijk gelegaliseerd. De conclusie dienaangaande moet zijn dat de Schriften anders geïnterpreteerd worden dan voorheen.

Op het tweede thema, vrouw en ambt, behoeft ik niet meer in te gaan. In ons blad van 20 april jongstleden schreef ds. Van der Staaij er al over. Recente opmerkingen van prof. dr. H.G.L. Peels over dit onderwerp legde hij naast citaten uit de Wekker van TUA-docenten uit het verleden, namelijk van prof. J.J. van der Schuit (1920), docent P.J.M. de Bruin (1923), prof. J. Hovius (1950) en prof. W. Kremer (1954). Prof. Peels meent dat de Bijbel ons geen duidelijkheid biedt aangaande de openstelling van de ambten voor de zusters der gemeente. De broeders uit de vorige eeuw lazen die duidelijkheid wel. Hun stelligheid doet een andere wijze van lezen van het Woord van God op dit punt vermoeden. Een aanmerkelijk deel van onze huidige kerken neemt echter de principiële stellingname van voorheen voor kennisgeving aan en gaat andere wegen. Nu er de laatste tijd al zoveel over dit thema is geschreven, volsta ik op dit moment met deze constatering.

Tenslotte het derde thema. Dat van het Schriftgeloof aangaande de schepping. Het is al weer enkele jaren geleden dat het aandacht trekkende boek van de hervormde prof. Gijsbert van den Brink over dit thema verscheen. De titel: *En de aarde bracht voort*. Op zichzelf beschouwd is het een moedig boek. Van den Brink onderzocht namelijk hoe en of christelijk geloof enerzijds en de evolutiegedachte anderzijds kunnen samengaan. In zijn studie doet hij, uitgaande van de aanvaarding van de evolutietheorie, een poging om te bezien of en zo ja hoe de gegevens van de heilige Schrift daarbij intact kunnen blijven. Zijn conclusie is dat erkenning van de evolutiegedachte goed kan samengaan met een orthodoxe visie op de Schrift. Maar die uiteindelijke stelling heeft wel grote gevolgen. Er moet nogal wat worden ingeleverd. Zo is deze visie van Van den Brink niet te verenigen met de erkenning van een staat der rechtvaardigheid van de mens in het paradijs. En ook de zondeval van de mens kan niet meer als feitelijk, ofwel historisch, erkend

worden. Het kwaad en de dood zou er al vanaf het oerbegin zijn. Tegenover dit geschrift schreef dr. M.J. Paul zijn moedige boek *Oorspronkelijk* als weerwoord.

Bij de presentatie van Van den Brinks boek waren ook vertegenwoordigers van onze kerken aanwezig. Hun toespraken bij die gelegenheid zijn in druk verschenen. Wat zij bij die gelegenheid naar voren brachten was niet in alles eenduidig. Maar het was wel van een zodanige inhoud, dat er gezamenlijk afstand werd genomen van wat aangaande schepping en evolutie vanouds onder ons aanvaard is. De traditionele opvatting is kennelijk niet meer houdbaar. Het blijkt onder meer uit het volgende citaat uit één van de toespraken: “Mét Van den Brink aanvaard ik de plausibiliteit (= aannemelijkheid, geloofwaardigheid) van de evolutietheorie op het punt van de hoge ouderdom van de wereld en het geleidelijk ontstaan van de biodiversiteit op aarde. De visie dat Bijbelse geschiedschrijving en genealogieën (= geslachtsregisters) hier haaks op staan, deel ik niet. Ik zie geen dwingende Bijbelse argumenten om een zeer jonge aarde te postuleren (= aan te nemen), hoezeer hier vanuit gereformeerd-orthodoxe kringen, waartoe ik mijzelf ook reken, soms op aangedrongen wordt. Nu moeten we het evolutieproces met de mechanismen van selectie en overleving niet donkerder afschilderen dan nodig. Evolutie als de langzame ontvouwing van de bloem van de schepping kan immers ook mooie waarden creëren als compassie, empathie en coöperatie – maar dat laat onverlet dat toch een geweldige hoeveelheid leed en wreedheid, het grote sterven, blijkbaar een integrerend onderdeel was in het proces van voortgaande schepping, miljoenen jaren lang...” [Kontekstueel, nov. 2017, 6].

Dit letterlijke citaat spreekt voor zichzelf. Kijkt u er verschrikt van op? Nou, daar is wel reden toe! Wie dat ook deed: dr. Willem Ouweneel in zijn boek *Adam, waar ben je?* “Het is onmogelijk om vast te houden aan de idee van een menselijke evolutie en tegelijkertijd recht te doen aan het spreken van zowel het Oude als het Nieuwe Testament over de schepping van de mens en de zondeval. Je kunt niet van twee walletjes eten.” Ik citeer tenslotte prof. dr. M.J. de Vries [RD, 7 april 2018]: “In mijn optiek is deze manier om te proberen Genesis 1-3 te lezen door de bril van de evolutieleer een ramp. Waarom een ramp? Het is mijn vaste overtuiging dat we op deze wijze niet alleen een Bijbelse visie op de mens en op de zonde verliezen, maar uiteindelijk ook op de Schrift, op het heil en op Christus Zelf!”

Hoe was de vraag al weer? Deze: “*Lezen we de Bijbel nu anders dan voorheen?*” De vraag stellen is inmiddels haar beantwoorden.

DS. J.M.J. KIEVIET

Het Bijbelboek Ruth

Naomi's woorden in de poort van Bethlehem

20 Maar zij zeide tot haarlieden: Noemt mij niet Naómi, noemt mij Mara; want de Almachtige heeft mij grote bitterheid aangedaan. 21 Vol toog ik weg, maar ledig heeft mij de HEERE doen wederkeren; waarom zoudt gij mij Naómi noemen, daar de HEERE tegen mij getuigd en de Almachtige mij kwaad aangedaan heeft?

Reis vol gevaren

Eindelijk zijn Naomi en Ruth aangekomen bij de poort van Bethlehem. Een lange reis – vol herinneringen voor Naomi, vol gedachten voor Ruth – ligt achter hen. Een gevaarlijke reis ook voor deze twee vrouwen. Het was immers de richterentijd. Een ieder deed wat goed was in zijn ogen. Voor weerloze vrouwen onderweg dreigde er van alle kanten gevaar.

Maar we hebben een van de vorige keren gehoord, wat Ruth naar Bethlehem dreef. Het ging haar om de God van Israël. Ze kwam om toevlucht te zoeken onder de schaduw van Zijn vleugels. En bij Naomi lag het ten diepste niet anders. Het zal het gebed van hun hart geweest zijn: 'Uw zorg bewaak' mij van omhoog. Bewaar me als de appel van het oog. Wil mij met Uwe vleugelen dekken'. En Heere heeft waargemaakt wat Psalm 121 zingt: 'De HEERE is uw Bewaarder, de HEERE is uw Schaduw aan uw rechterhand'. Hij is nog dezelfde Koning, Die Zijn kinderen beschermt in het grootst gevaar.

In de poort van Bethlehem heeft vervolgens de vraag geklonken waar we de vorige keer over nadachten: 'Is dit Naomi?' In antwoord daarop heeft Naomi gezegd: 'Noemt mij niet Naomi, noemt mij Mara'. Zó voelt Naomi zich. Ze gaat het ook uitlegen in vier zinnen die we eens nauwkeurig moeten lezen.

Begrijpelijk

Allereerst zegt ze dat 'de Almachtige' haar 'grote bitterheid (mara) aangedaan heeft'. Het tweede wat Naomi zegt: 'Vol toog ik weg, maar ledig heeft mij de HEERE doen wederkeren'. Vervolgens verklaart ze dat 'de HEERE tegen haar getuigd heeft'. En tenslotte zegt ze nog dat 'de Almachtige haar kwaad aangedaan heeft'.

Wat moeten we van deze woorden denken? Laat ik er drie dingen van mogen zeggen. Allereerst zijn het begrijpelijke woorden. Daarmee keuren we niet alles goed wat Naomi hier zegt. Maar wie zich in deze oude weduwe probeert te verplaatsen, kan niet anders dan vaststellen dat een zware last van moeite en verdriet op haar schouders rust. Haar man en haar twee zoons, ja heel haar nageslacht heeft ze verloren in Moab. En dat is dan ook nog eens allemaal gebeurd op een eigengekozen weg. Dat laatste zal voor haar het bitterste zijn geweest. Het is opmerkelijk dat juist Bijbeluitleggers die zelf weet hebben van verlies van geliefden, zoals Matthew Henry en Hermann Friedrich Kohlbrugge, mild oordelen over de woorden van Naomi.

Er ligt een les in, ook voor ambtsdragers. Laten we proberen ons in de ander te verplaatsen, zeker als de levensweg van een ander zwaar en moeilijk is. Een empathische houding – en dat is niet hetzelfde als alles maar goedvinden! – is van groot belang.

Oog voor Gods hand

Daar komt nog iets bij. Uit Naomi's woorden blijkt ook, dat ze oog heeft voor de hand van de Heere. Zeker, Naomi lijkt zich niet te vernederen onder de krachtige hand van God. Maar tegelijk wel heeft ze oog voor Gods leiding. Zijn hand heeft haar volgens haar eigen woorden niet alleen bitterheid aangedaan, maar ook laten terugkeren naar Bethlehem. Zo zegt ze het immers: 'Vol toog ik weg, maar ledig heeft de HEERE mij doen wederkeren'.

En dan nog iets: Naomi zegt, dat de Heere tegen haar getuigd heeft. In die uitdrukking klinkt misschien iets van een belijdenis. Want het Hebreeuwse woord voor 'getuigen' heeft de betekenis van beschuldigend bewijs opstapelen.

Wie oog heeft voor het positieve in Naomi's woorden, krijgt dan ook het volgende beeld: Hier is een vrouw aan het woord die er een besef van heeft, dat er aan haar kant schuld en dwaasheid ligt. Die er ook een besef van heeft dat al die bittere dingen in haar leven niet maar toevallig gebeurd zijn. Ze kwamen voort uit Gods hand. En diezelfde hand heeft haar nu in Bethlehem gebracht.

Bittere woorden

Toch – en dat is het derde – blijven het wel bittere woorden, die Naomi spreekt. De verbrokenheid van het hart klinkt er niet zo in door als op andere plaatsen in de Schrift. De grote gedachten die Naomi van de Heere heeft, blijven vooral beperkt tot Zijn voorzienige leiding. Gods genadige bedoeling met dit alles lijkt Naomi te ontgaan. Wat ze hier niet beseft, is dat de Heere haar handen heeft leeggemaakt, om ze met Zijn zegen te gaan vervullen! Naomi heeft ook geen oog voor de schat die de Heere haar gegeven heeft in Ruth, als ze zegt: 'Ledig heeft mij de HEERE doen wederkeren'. Dat zou Ruth wel eens heel erg pijn gedaan kunnen hebben.

Ruth 1 eindigt dan ook niet met wat Naomi te zeggen heeft, maar met wat God te zeggen heeft. Maar daarover Deo volente de volgende keer.

DS. A.J.T. RUIS

De dinosaurus

Wie had ooit kunnen denken dat ik nog eens een vraag voorgeschied zou krijgen over hoe we tegen de dinosaurier moeten aankijken. Ik zeg liever dinosaurus, al doet die naam me weer aan Poetin denken. In het vervolg zeg ik maar steeds dino.

Onze vraagsteller zegt dat hij dit op christelijke scholen steeds meer als geaccepteerd aantreft. Kinderen lopen met speelgoed dino's rond en als hij er wat van zegt kijken ze hem raar aan.

Tja, ik denk dat we er niet omheen kunnen dat ze echt hebben bestaan. Daar getuigen de grote botten wel van. Bij opgravingen zijn er nogal wat aan het licht gebracht. Indrukwekkende dieren moeten het zijn geweest, een schrik voor de mensheid, bloeddorstig en wreed. De dino was er in vele soorten en maten en leefde op het land, in de zee en ook nog eens in de lucht. Je had dus ook nog eens van die vliegende monsters. Nu zijn die er vandaag ook nog, maar een vliegende dino moet ook iets angstaanjagends zijn geweest.

Dinoskeletten zijn gevonden over de hele wereld. De grootste dino, de zogenaamde brontosaurus moet wel 20 meter lang zijn geweest. Als we het over deze dieren hebben moeten we wel bedenken dat we het dan hebben over de tijd van voor de zondvloed. Dat is in vele opzichten een bijzondere tijd geweest, zeker klimatologisch. En hoe oud kon je wel niet worden? Lees het maar na in Genesis 5. En hoe lang kon je wel niet worden? Er waren immers ook reuzen?

Maar als we gewoon bij de Bijbel blijven, en dat is altijd het beste wat je kunt doen, komt ook de dino voort uit Gods scheppende hand. Misschien was hij in den beginne van kleiner formaat, maar ontwikkeling en groei is er sinds de schepping altijd geweest. Dat is ook de macht van de grote Schepper aller dingen!

Ik zei al, bij de Bijbel blijven. Wat de wetenschap die niet met Gods Woord rekent er allemaal van gemaakt heeft wekt bij een kinderlijk gelovig mens alleen maar de lachlust op. Zo las ik dat de wetenschap heeft vastgesteld dat een asteroïde, een groot brokstuk dat in de ruimte zweeft, 66 miljoen jaar geleden (waarom geen 65 miljoen jaar, of 67) aan bijna al het leven op aarde een plotseling einde heeft gemaakt en dat er daarna geen dino's meer zijn geweest. Het is een ding om zoiets te verzinnen en iets anders om dergelijke onzin te geloven. Hou je toch bij de Bijbel!

De zondvloed, die heeft wel aan al het leven van mens

en dier een einde gemaakt. Met uitzondering dan van de mensen en de dieren in de ark die Noach op Gods bevel moest bouwen. En onder die dieren in de ark waren ook reptielen. Maar die hebben na de zondvloed nooit meer die mega omvang aangenomen die een dino had.

De niet gelovige wetenschapper zal met deze waarheid niets kunnen. Daar is hij dan ook een ongelovige voor. En wat het vaststellen van de leeftijd betreft van alles wat bij opgravingen boven water komt, ach waarop is dat gebaseerd? Er worden met miljoenen jaren gestrooid alsof het niets is. Paulus had het ook al niet zo op de wetenschap die het Woord van God buiten beschouwing laat. Hij zei tegen Timotheus: O Timotheus, bewaar het pand u toe betrouwd, een afkeer hebbende van het ongodelijk ijdel-roepen en van de tegenstellingen der valselyk genaamde wetenschap, 1 Tim. 6:20. Die daaraan geloof hechten, zo vervolgde de apostel, zijn van het geloof afgeweken.

Kan ik alle vragen die de wetenschap mij stelt beantwoorden? Het kinderlijk geloof zegt: Nee, maar wat ik niet weet, dat weet God.

Resumerend kunnen we zeggen dat er inderdaad dino's hebben bestaan, kleine, zo klein als een kip, maar ook grote, zoals de gevonden beenderen aantonen. Maar ze zijn er nu niet meer en ik hoop dat ze er op de nieuwe aarde ook niet zullen zijn. Maar zo ja, dan zal ik er niet bang voor zijn. Want, Jesaja 11 vers 9 zegt: "Men zal nergens leed doen noch verderven op de ganse berg Mijner heiligheid, want de aarde zal vol van kennis des HEEREN zijn, gelijk de wateren de bodem der zee bedekken".

Ik hoop niet dat dit antwoord voor onze vraagsteller teleurstellend is. Want eerlijk gezegd kan ik er met de weinige kennis die ik heb niet meer van zeggen. Wel kan ik nog aanraden om het boek van Alfred Rehwinkel, getiteld 'De Zondvloed', te lezen. Als dat er nog is tenminste, anders kun je het wel in een christelijke bibliotheek vinden. Tot mijn verrassing schrijft Rehwinkel ook al iets over dino's. En daarom kon ik er toch nog iets over schrijven. Met een hartelijke groet voor u en voor iedereen die dit leest.

DS. K. HOEFNAGEL

Charles Hodge (12) - *Waar geloof*

De besnijdenis maakt niet zalig. Het komt aan op de besnijdenis van het hart. Zo maakt de Doop ook niet zalig. Oprechte bekering van het hart is noodzakelijk. Hetzelfde geldt van het Avondmaal. Wie onwaardiglijk eet en drinkt, die eet en drinkt zichzelf een oordeel. De sacramenten geven geen genade aan personen die geen genade bezitten. Het uitwendige teken betekent niet automatisch dat de inwendige zegen ontvangen wordt. De zegeningen van het Evangelie zijn bedoeld voor de boetvaardige gelovigen. De sacramenten worden werkzame genademiddelen voor de ware gelovigen.

Deelname aan de sacramenten

Door deel te nemen aan de sacramenten wordt Christus beleeden. Als een mannelijk kind onbesneden was betekende dat de verbreking van het verbond. "Is het niet evenzeer waar dat degenen die welbewust en eigenzinnig de doop en het Heilig Avondmaal negeren, het verbond verbreken waaronder de kerk nu is geplaatst?" De Zaligmaker heeft de sacramenten ingesteld om op de voorgeschreven manier gebruikt te worden. Wat het Avondmaal betreft kan de kerk niet oordelen over het hart. Alleen de Heere kent het hart en kan oordelen over de geestelijke staat van iemand. Zelfonderzoek is noodzakelijk. Het water bij de doop wast de zonde niet als vanzelf af. Brood en wijn bij het Avondmaal versterken niet automatisch het geloof. Het komt aan op de toepassing door de Heilige Geest Die de waarheid geeft te verstaan. Het komt aan op het verstaan van het Evangelie.

Kennis

Geleerde mensen kunnen de noodzakelijke geestelijke kennis missen en eenvoudige mensen kunnen deze noodzakelijke kennis wel hebben. "Wij ontdekken dan ook dat onder Gods volk de onwetende mensen dikwijls veel meer kennis van godsdienstige waarheid bezitten dan vele geleerde mensen." Het is noodzakelijk te geloven in Christus als de Verlosser van verloren zondaren. Om met vrucht aan het Avondmaal deel te nemen dient verstaan te worden wat de bedoeling en de betekenis ervan is.

Ware godsdienst

Wie pas bekeerd is kan denken dat de overwinning is behaald en dat het werk is voltooid. Maar dat is niet zo. De geboorte van een kindje is het begin van het leven. De bekering is het begin van een leven met God. Een moeder heeft nog veel werk te verrichten aan haar pasgeboren kindje. Als het kindje geen goede zorg krijgt zal het onherroepelijk sterven. Zo is het ook met mensen die pas tot bekering gekomen zijn. Het pas begonnen geestelijke leven dient steeds bewaakt en gevoed te worden. Ware godsdienst verloopt niet met vlagen, maar is een voortdurende zaak.

Geestelijk leven

Ware godsdienst is niet iets van de buitenkant, maar juist ook iets van de binnenkant. Niemand kan vertellen wat leven is. Wie kan immers omschrijven wat het leven van planten, dieren en mensen is? Zo kan ook niemand verklaren wat het geestelijke leven is. "Wij weten dat het leven van het lichaam niet bestaat uit zien, horen, smaken, enzovoorts. Ook bestaat de ziel niet uit gedachten en wil en evenmin bestaat geestelijk leven uit de daden die uitingen zijn van zijn bestaan. Er is in de wedergeboorte een verandering te weeggebracht in de staat van de ziel, die verklaart waarom haar opvattingen, voornemens en gevoelens zo verschillen van vroeger en waarom ze zo blijven." Dit verschil wordt veroorzaakt door een nieuw hart of de vernieuwing van de inwendige mens. Het geestelijke leven uit zich in de heiligmaking, in de vruchten van heiligheid. Echte godsdienst heeft zijn wortel in een nieuw hart en is blijvend.

Spontaan

Dieren eten en drinken spontaan. Zij behoeven daartoe niet gedwongen te worden. Mensen delen spontaan dingen mee aan anderen en wisselen hun gevoelens uit. Zo heeft het vernieuwde hart ook spontane eigenschappen: eerbied, dankbaarheid, liefde en onderworpenheid. De ziel uit zich ongedwongen. Gedwongen godsdienst is niet echt. Een kind moet niet gehoorzaam zijn uit vrees voor de straf, maar uit respect en liefde. Gods kinderen gehoorzamen de Heere uit liefde. Het dienen van God komt spontaan uit het hart voort.

Groei

Alle levensvormen ontwikkelen zich, groeien en rijpen. Zo gaat het bij planten en dieren. Zo gaat het ook in de ziel. Ook in het geestelijke leven. Een klein kind groeit en wordt langzaam volwassen. Zo neemt de heiligmaking in het leven van een kind van God toe. De kracht van het geloof neemt toe, de kracht om het goede te doen en het boze te weerstaan groeit. Ook de kracht om het lijden te dragen neemt toe.

Geheel

Ware godsdienst is goedkeuren wat God goedkeurt, haten wat God haat en zich verheugen in datgene waarin God Zich verheugt. Heel de mens is hierin betrokken. Het verstand wordt steeds meer verlicht en de wil wordt steeds meer onderworpen en de gevoelens worden al meer gereinigd. Het lichaam van Gods kind is een tempel van de Heilige Geest. Door de Geest worden de werkingen van het lichaam gedood. De ziel wil doen wat God eist en wil strijden tegen de zonde. Mag u dat kennen?

DS. A. VAN HETEREN

Een hartelijke nodiging | Thomas Boston
Gebonden, 77 blz., € 10,95. Uitgeverij De Banier, Apeldoorn.
ISBN 978 90 8718 9518.

Dit geschenkboekje, samengesteld door J. Kranendonk - Gijsen, bevat twee preken van Thomas Boston (1676-1732). De eerste preek gaat over Matth. 11:28 'Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven.' De tweede preek gaat over Matth. 7:13 en 14 'Ga in door de enge poort, want breed is de poort en breed is de weg, die tot het verderf leidt, en velen zijn er die door dezelve ingaan; want de poort is eng en de weg is nauw, die tot het leven leidt, en weinigen zijn er die dezelve vinden.'

Het slot van de eerste preek willen wij overnemen: "Hoe meer uw lasten en behoeften u drukken, des te meer bent u welkom om uw omstandigheden – zonder enige reserve – in Zijn hand en onder Zijn bestuur te leggen. Dan mag u te zijner tijd een troostrijke uitkomst verwachten. Die wil, mag komen en...die tot Hem komt, zal Hij geenszins uitwerpen. 'Komt tot Mij', zegt Hij, 'allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven.'"

Een diamant door God geslepen | Sara Diamant
Gebonden, 160 blz., € 15,90. Uitgeverij Den Hertog, Houten.
ISBN 978 90 331 3227 8.

Sara Diamant (1797- 1882) beschrijft in dit boek hoe zij tot waarachtige bekering kwam en overgebracht werd van het Jodendom tot het Christendom. Indrukwekkend om te lezen hoe het gesprek met een Joodse rabbijn verliep. Sara Diamant kende geestelijke strijd en diepe wegen, maar ook rijke vertroosting. De Heere hielp uit en door. Tijdens een reis naar een plaats waar zij Gods kinderen wilde bezoeken, werd haar gevraagd: 'Bent u vrouw Diamant?' Zij gaf als antwoord: 'Ja, en door God geslepen.' Dit verklaart de titel van het lezenswaardige boek. Het boek beschrijft de periode van 1845 tot 1849. Sara had toen de leeftijd van 48-52 jaar. Op 1 oktober 1847 werd het echtpaar Diamant met hun kinderen Tronika en Ruben gedoopt in de Hervormde Kerk te Breda. In 1848 verhuisde

de familie Diamant naar Fijnaart. Benjamin Nathan Diamant overleed in 1869 op de leeftijd van 69 jaar zijn vrouw Sara Diamant overleed in 1882 op de leeftijd van 84 jaar.

Des Heeren lof verkondigd uit de mond der kinderen | Wilhelmus Eversdijk
Gebonden, 160 blz., € 19,90. Uitgeverij Den Hertog, Houten.
ISBN 978 90 331 3211 7.

In 1705 gaf de Rotterdamse predikant Wilhelmus Eversdijk twintig levensschetsen uit van vroeg bekeerde en jonggestorven kinderen. Ds. Eversdijk leidde het boek in met een aanspraak aan zowel ouders als kinderen. Hij wijst erop hoe nuttig het is deze verhalen te lezen. Ouders zien Gods wondervolle genadewerk in kinderen en kinderen wordt voorgehouden dat het vrezen van de Heere in de jeugd geen droevig leven is, maar de meest vrolijke en geruste staat, waarom je gemakkelijk alle begeerlijkheden van de jonkheid zult willen opgeven. Het boek is hertaald en ingeleid door dhr. E. Kooijmans. Wilhelmus Eversdijk (1653-1729) was in zijn tijd een bekend en geliefd predikant. Hij diende de gemeente Wemeldinge, Oostzaan, 's Hertogenbosch en Rotterdam.

De beschreven kinderen waren voor edeler staat geschapen. Door genade hebben zij een rijk getuigenis mogen afleggen. Zo lezen we op blz. 52 van Charles Bridgeman, 12 jaar oud, die op zondag is ontslapen: "De laatste woorden die hij sprak, waren deze: 'Bid, bid, bid en hoe meer gebeden, hoe beter alles zal gaan. God is de beste Medicijnmeester, in Zijn handen beveel ik mijn geest. Nu sluit ik mijn ogen; vergeef mij, vader, moeder, broer, zus en heel de wereld. Nu voel ik mij goed; mijn pijn is bijna weg, mijn vreugde is nabij. Heere, ontferm U over mij en ontvang mijn ziel tot U.' Zo gaf hij zijn geest aan de Heere over toen hij ongeveer twaalf jaar oud was, in het jaar 1632."

Preken over het Nieuwe Testament, deel 2 | Robert Murray M'Cheyne
Gebonden, 323 blz., € 24,95. Uitgeverij De Banier, Apeldoorn.
ISBN 978 90 8718 9631.

Robert Murray M'Cheyne leefde van 1813-1843. In 1836 werd hij predikant. Op de jonge leeftijd van 29 jaar is hij overleden. De preken in dit boek verschijnen nu voor het eerst integraal in Nederlandse vertaling.

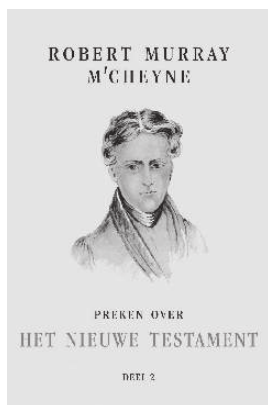
We citeren enkele regels uit een preek over 1 Petrus 1:3 en 4

'Geloofd zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, Die naar Zijn grote barmhartigheid ons heeft wedergeboren tot een levende hoop, door de opstanding van Jezus Christus uit de doden; tot een onverderfelijke en onbevleekelijke en onverwelkelijke erfenis, die in de hemelen bewaard is voor ons.'

In deze tekst gaat het over de erfenis waarop de christen hoopt.

Dan lezen we op blz. 204 en 205 "Deze erfenis is onverwelkelijk. Van de Amarantus, of amarant, werd vaak gezegd dat zijn bloemen niet verwelken. Er werden kronen van gemaakt om het voorhoofd van de overwinnaars mee te sieren. Zo is het ook met onze erfenis. Ze verwelkt nooit. Hier verwelken de beste dingen. Sommigen met wie wij vertrouwelijke omgang hadden, zijn in het afgelopen jaar heengegaan. Als een gebroken vat zijn ze vergeten. Hier verwelkt onze zoetste, heiligste vreugde. Maar één ding verwelkt niet, de heerlijkheid van de erfenis van Christus en onze erfenis in Hem. Die erfenis wordt in de hemel bewaard voor allen die geloven."

Zendingsochtend te Noordeloos

Op DV 10 juni bent u hartelijk welkom op de zendingsochtend van de classis Utrecht welke gehouden wordt in de christelijk gereformeerde kerk te **Noordeloos**. Noordzijde 1.

Het thema zal zijn: "**Het gebed om werkers in de wijngaard**" n.a.v. Lukas 10: 1-11.

Sprekers zijn:

- ds. H.C. Bezemer uit Culemborg.
- ds. J. Bosch uit Bunde – Meerssen die een presentatie hoopt te geven over de evangelisatie/zendingsochtend in Limburg.

Voor de kinderen zal er een zendingsverhaal verteld worden door mevr. Pronk uit Ameide.

De algehele leiding wordt verzorgd door de plaatselijke predikant ds. A. Voorwinden.

Vanaf 9.00 uur staat de koffie klaar. Het programma begint 9.30 tot 12.30 uur.

Tussendoor is er een grote pauze waarin u van alles kunt kopen zoals koffie, broodjes, ijs, fruit, boeken enz. Verzorgd door allerlei gemeenten uit de classis.

Na de sluiting kunnen er ook nog soep en broodjes gekocht worden.

We hopen dat er net als vorig jaar weer velen zullen komen.

Namens de zendingscommissie van Noordeloos

VAN DE REDACTIE

Versijning volgende nr.

Het volgende nummer zal verschijnen D.V. donderdag 8 juni 2023, dus over drie weken. Kopij graag binnen WOENSDAG 17 mei 2023.

Pinksteren

De beide Pinksterdagen liggen voor ons. De Heere werke rijk door Zijn Woord en Geest op deze dagen opdat Zijn Koninkrijk zal worden uitgebreid en de werken van de duivel verbroken zullen worden.

Ambtsdragersconferentie

D.V. zaterdagmorgen 17 juni in de Chr. Geref. Kerk te Noordeloos zal er een landelijke ambtsdragersconferentie gehouden worden. Inloop half 10 met koffie Aanvang 10 uur. Dr. M. Klaassen hoopt te spreken over "Wereld in transitie. LHTB en identiteit in Bijbels licht."

CBB

'Bewaar het Pand' is voor mensen met een leesbeperking beschikbaar bij de CBB (Chr. Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden). Tel. 0341- 565499, e-mail info@cbb.nl

AvH

COLOFON

Dit blad wordt om de veertien dagen uitgegeven door de stichting Bewaar het Pand. ISSN nummer: 0166 - 4646

REDACTIELEDEN

Ds. A. van Heteren, ds. M.A. Kempeneers en ds. W.L. van der Staaij

REDACTIE ADRES

Ds. A. van Heteren, Vlaak 10, 8321 RV Urk, T 0527-688978
E.a.vanheteren@klikSAFE.nl

ABONNEMENTEN

P.J. Boers, Bergstoep 46C, 2959 AC Streefkerk. T 0184-669116
E.pand@solcon.nl NL37 INGB 0000 7043 50 t.n.v.

Stichting Bewaar het Pand te Streefkerk.

Abonnementsprijs € 32,- per jaar.

Abonnementsprijs Verenigde Staten en Canada \$ 38,- per jaar.

Advertentietarieven op aanvraag.

samen
v♥r
onze
zorg

‘Mijn man hoort hier elke dag uit de Bijbel’

Het is net als thuis

Zorg die aansluit bij de levensovertuiging van uw partner: hoe vanzelfsprekend is dat nog? Met zorgverleners die weten van het perspectief op de eeuwigheid en het belang van geloof en bekering. Door vergrijzing en een tekort aan helpende handen ontstaat een toenemende druk op de reformatorische zorg.

Een samenwerking van: Adullam, Cedrah, De Schutse, RST, Salem en Sirjon.

Samen kunnen we onze zorg behouden. Steun het initiatief.

vooronzorg.nl

Geef een kind als Precious (9) een kostbare toekomst!

Zijn moeder noemde hem Precious, kostbaar. Maar ze was te jong om voor hem te zorgen. Zo kwam hij bij Stéphanos. Nu zit hij in de tweede klas. Dankzij zijn sponsor hoort Precious over de Heere Jezus, en heeft hij een toekomst!

Word sponsor vanaf
€ 20
per maand!

Of doneer
4 kinderbijbels
voor € 20

Stéphanos
www.stephanos.nl

Ga naar stephanos.nl/ikhelp en word sponsor! Uw gift is welkom op NL74 RABO 0335 3074 50 of via de QR code.

VAN STAVEREN
begrafenisverzorging

Met aandacht, zorg en respect

Dag en nacht bereikbaar (0172) 23 33 38

Wij verzorgen alleen begrafenissen

Vraag vrijblijvend het boekje “Mijn Laatste Wens”.

www.vanstaverenbegravenissen.nl
info@vanstaverenbegravenissen.nl

Christelijke hulpverlening met perspectief

Stichting Schuilplaats helpt mensen die vastgelopen zijn op het gebied van:

relatie rouw opvoeding
zelfvertrouwen echtscheiding
burn-out depressie

KORTE WACHTLIJST!

stichtingschuilplaats.nl
☎ 0318 - 54 78 70

